

Asia: VN/13139/2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi omaishoidon tuesta annetun lain ja perhehoitolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausunnonantajan organisaatio

Järjestö

2. Kannatatteko luvussa 3 ehdotettua tavoitetta omaishoidon tuen vähimmäispalkkion korottamisesta?

Kyllä osin

3. Voitte halutessanne esittää huomioita ja perustella kantanne kohtaan 2:

Kuluttajaliitto ry (jäljempänä Kuluttajaliitto) on Suomen ainoa yleinen ja kaikille avoin kuluttajien, potilaiden ja sote-asiakkaiden edunvalvonta-, koulutus- ja neuvontajärjestö. Lausumme otsikkoasiasta ennen kaikkea hoidettavana olevan sote-asiakkaan näkökulmasta.

Kuluttajaliitto kannattaa lämpimästi omaishoidon tuen vähimmäispalkkion korottamisen tavoitetta, jos tarkoituksena on turvata omaishoidon toteutuminen sitä tarvitsevalle. Kuluttajaliitto huomauttaa kuitenkin, että omaishoidon tuki on määrärahasidonnainen – ja siten hyvinkin harkinnannvarainen – etuus. Kuluttajaliiton näkemys on, että sote-asiakkaan näkökulmasta on riski, että palvelun muuttuessa kalliimmaksi hyvinvointialueelle yhä useampi omaishoitoa tarvitseva sote-asiakas jää ilman omaishoitoa. Siksi on tärkeää huolehtia, että tavoite näkyy myös hyvinvointialueiden määrärahoista päätettäessä.

4. Kannatatteko luvussa 3 ehdotettua tavoitetta perhehoitajan taloudellisen aseman tukemisesta?

Kyllä

5. Voitte halutessanne esittää huomioita ja perustella kantanne kohtaan 4:

Kuluttajaliitto kannattaa lähtökohtaisesti perhehoitajien taloudellisen aseman tukemista ja perhehoidon kehittämistä. Erityisesti kannatamme ikäihmisten perhehoidon vaikutusten seuraamista osana sosiaalipalvelujärjestelmää.

6. Kannatatteko omaishoidon tuen palkkion korotuksen kohdistamista omaishoidon tuen vähimmäispalkkion korottamiseen?

Kyllä osin

7. Voitte halutessanne esittää huomioita ja perustella kantanne kohtaan 6:

Vähimmäispalkkio on vahvasti edustettu palkkioluokka omaishoidon tuen saajilla, mikä puoltaa juuri vähimmäispalkkion korottamista. Toisaalta Kuluttajaliitto haluaa kiinnittää huomion esitysluonnoksen sivulla 22 sanottuun, että omaishoidon laajeneminen saattaa vähentää hoidettavan muiden palvelujen käyttöä ja näin tukea palvelujärjestelmän toimivuutta tilanteessa, jossa henkilöstön saatavuus on heikentynyt ja suuret ikäluokat ovat siirtymässä vanhuspalvelujen käyttökään. Siksi Kuluttajaliitto kannattaa lämpimästi omaishoitojärjestelmän tarkastelemista kokonaisuutena lähivuosina sen sijaan, että tehdään yksittäisiä korotuksia.

8. Kannatatteko perhehoitajan korvausoikeuden kohdistamista esityksessä ehdotettuihin tilanteisiin?

Kyllä osin

9. Voitte halutessanne esittää huomioita ja perustella kantanne kohtaan 8:

Kuluttajaliitto yhtyy muiden lausunnon jättäneiden kommentteihin, jotka koskevat sitä, että erilaiset perheet ja perhedynamiikat tulee ottaa huomioon. Hoidettavan näkökulmasta korvauskäytäntö ei saa ohjata perhehoitoon sijoittumista tarveharkinnan ohi.

10. Mitä muuta mahdollisesti haluatte lausua esityksestä:

-

Ylikarhu Ella
Kuluttajaliitto ry, Konsumentförbundet rf